

Aino-Kaisa Pekonen vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä ukrainalaislasten ja -nuorten integroitumisen pilotointiin (120 000 euroa)

Eduskunnalle

Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen Suomeen on saapunut suuri määrä ukrainalaislapsia ja -nuoria. Esimerkiksi Riihimäen peruskouluissa opiskelee parhaillaan 105 ukrainalaista lasta ja nuorta. Näistä yli puolet ovat perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (VALO). Sotaa pakennevia ukrainalaislapsia saapuu Riihimäelle edelleen. 10 kuukauden VALO-opetuksen jälkeen lapset integroidaan yleisopetukseen. Tämä hetki lapsen koulupolulla on merkittävän kriittinen ja tässä kohtaa lapsi tarvitsee runsaasti tukea.

Ukrainalaislasten integroitumista yleisopetukseen on tuettava palkkaamalla kouluihin ukrainalaista alkuperää olevia kulttuuritulkkeja toimimaan kulttuurivälittäjänä kodin, lapsen ja koulun sekä opettajien välillä sekä linkkinä ukrainalaisten ja suomalaisten lasten ja nuorten välillä. Kulttuuritulkit rakentavat luottamuksellisen suhteen lapsen ja koulun välille, auttavat suomalaisia ymmärtämään ukrainalaista kulttuuria ja ukrainalaisia ymmärtämään suomalaista kulttuuria. Kulttuuritulkin tehtävä ei ole perinteisen kielen tulkkaminen, vaan hän keskittyy kulttuurin tulkkamisen lasten ja nuorten parissa kouluissa.

Kulttuuritulkkien käyttöä ukrainalaisten integrointiin on syytä pilotoida Riihimäen ylä- ja alakouluissa kahdella kulttuuritulkilla vuoden 2024 ajan, jonka aikana toiminnan laajentamista ja pysyvää rahoitusta arvioidaan.

Uusi tilanne on tuonut omat haasteensa paikallisen ja muualta muuttaneiden nuorten välille. Tilanteeseen olisi hyvä puuttua laaja-alaisesti nuorten ääntä unohtamatta. Vapaa-ajan merkitys on kasvavan lapsen ja nuoren elämässä suuri. Panostus vapaa-ajan merkityksellisyyteen kasvattaa lapsen ja nuoren osallisuuden tunnetta ja käsitystä itsestä osana yhteisöä ja sen vaikuttajana.

Ukrainalais- ja suomalaisnuorten kohtaamista ja tutustumista on syytä edistää pilotoimalla työpajoja 13—18-vuotiaille nuorille. Jokainen työpajakerta on rakennettu tiettyjen teemojen ympärille. Vuoden aikana tutustutaan muihin ryhmäläisiin erilaisten harjoitteiden ja toimintojen avulla. Työpajaohjaaja kannustaa ja vahvistaa yhdessä toimimiseen ja ymmärtää eri kulttuuritaustojen lainalaisuudet ja näkee siinä sen mahdollisuudet. Työpajan tavoite on vahvistaa suomen kielen käyttöä. Lisäksi ryhmät vierailevat paikallisissa kulttuuritapahtumissa, kulttuurilaitoksissa ja kulttuurialan tuotannoissa ja suunnittelevat oman tapahtuman.

Talousarvioaloite TAA 248/2023 vp

Lasten ja nuorten integraation onnistuminen tulee säästämään tulevaisuudessa kustannuksia sekä vähentämään inhimillistä kärsimystä. Piloteissa saatavat kokemukset on helposti monistettavissa muihinkin Suomen kuntiin tulevaisuudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 120 000 euroa momentille 29.91.50 ukrainalaislasten ja -nuorten integroitumisen pilotointiin Riihimäellä.

Helsingissä 20.10.2023

Aino-Kaisa Pekonen vas
Päivi Räsänen kd